

OLAYLAR ve GÖRÜŞLER

«Tanrı bize, komşularımızı seçmek hakkını vermemiştir» sözü, bir Rus atasözüdür. Ama komşularla ilişkilerde, en doğru, en realist yolu seçebilmek, Tanrının her iki taraftan beklediği bir sağduyu gayreti olsa gerektir..

Evet, komşularımızı seçmek hakkını Tanrı bize vermemiştir. Biz Türkler, bir zaman Çinlilerle komşuyduk. Sonra İranla komşu olduk. Firdevsinin Şehnâmesi, İran-Turan kavşalarının hikâyesidir. Sonra Araplarla karıştık. Hatta onların saltanatlarına mirasçı olduk. Nihayet Bizans, Avrupada İslavlar, Macarlar ve Nemse İmparatorluğu komşularımız oldular. Şimdi de; Doğuda, Güneyde, Batıda nice komşularımız var. En güçlü komşumuz ise, Kuzey komşumuzdur. 22.000.000 kilometrekare üzerinde, 15 Federe Cumhuriyeti ve ayrıca birçok muhtar ülkeleri birleştiren Sovyetler Birliği! Uzak yakın, münasebette bulunduğumuz devletler arasında, en az tanıdığımız komşumuz, bu en yakın, en güçlü komşumuzdur. Ve bu komşumuz bizim, dünya yüzünde siyasi, iktisadi ilişkilerimiz olan bütün devletler içinde, en az tanıdığımız, gerçeklerini, gelişmelerini en az bildiğimiz komşumuzdur!...

Ama tarihin de şaşmaz bir kanunu var. Bu kanun, geopolitik bir kanundur. Ve tarih boyunca, şaşmadan işlemiştir. Bu kanun şudur: Tarih içinde ve dünya yüzünde, yarıyana gelen komşular, birbirlerinin mukadderatına, ister istemez ve kader tayin edici etkiler yaparlar.

Meselâ Osmanlı İmparatorluğu Birinci Dünya Harbinde, Boğazları kapamak ve Çanakkale muharebelerinde, her iki tarafa mal olan 500.000 kişilik zayıf pahasına, bu kıt noktasını tutmakla, Rusya'da Çarlığın çöküşüne, en azdan % 50 tesirini yapmıştır. Yani Çarlığın, Batıdan yardımız kalıp halisleşmesine, zaten kaçınılmaz olan çökmesine, en azdan % 50 müessir olmuştur. Tarihi araştırmalarda bu nispet tartışılabilir. Ama inkâr edilemez.

Bu karşılıklı etkiler, hatîa harb şartları içinde bulunulmasa da, gene işler. Bir komşuda toprakların işlenmesi, diğer komşudan daha verimli olursa, bir komşuda ormanlar, meralar korunur da, diğerinde korunmazsa, bir komşuda endüstri, yerli enerji, yerli ham maddeler, yerli ve daha randımanlı işçisine dayanır da, diğerinde kapkaççılık hâkim olursa, hülâsa bir komşuda üniversiteler gece gündüz işler, saraylar büyüklüğünde kitaplıklar gece gündüz dolup taşar ve bu mektepler, sağlam fikir, meslek, inşa adamları verir, diğerinde ise, profesörlerin çoğu isim ticareti yapar ve talebeler vakitlerini boş geçirir, bu iki devlet arasında, hayatîyet ve bekâ dengesi bozulur. Ve bundan ancak, kendini akıntıya kapıran ülke zarar görür. Aynı kanun, siyasi yapılar, sosyal yapılar, müesseselerin güçlenmesi veya itibarsızlaşması gibi hallerde de yürürlüktedir. Çünkü tarihte jeopolitik hesaplamalar, problemlerimiz için kaçınılmaz kanundur.

Halbuki bugün Sovyetler Birliği, artık bir Demirperde gerisi değildir. Benim 1967 de ve orada bulunduğum sene, yalnız Moskova 1.500.000 turist çekmişti. Ve ben orada; Uk-

LENİNİN YÜZÜNCÜ YILDÖNÜMÜNDE:

KUZEY KOMŞUMUZ!

Şevket Süreyya AYDEMİR

rayna'nın, Rusya'nın, Moskova'nın o günlük hal ile, neredeyse yarım asır önce orada bulunduğum günleri ve şartları mukayese edebilen belki tek turistim!

Bizim memleketimizde hiçbir zaman kavranılmayan rejim problemlerini bir tarafa bırakıyorum. Ama sadece görünene, sadece toplum yapısına ve yerleşme şartları ile kültür alanında görünenlerle de sınırlı değilim ki, Sovyetler Birliğinin en yakın ve maalesef en zayıf komşusundan bir vatandaş olarak ben, bu ülkeden, hediyeleşmeye havulları ile değil, ama, derin düşüncelerle döndüm. Bir şeyi de itiraf edeyim: Bu derin düşüncelerin, hâlâ tesiri altındayım. Ve cesaretle sesleniyorum:

— Biraz tarih, biraz sosyolojik okuyalım. Biraz jeopolitik kanunları ile uğraşalım. Çünkü acil şartlar bize, bunu emretmektedir!

Halbuki, bizim en bastakilerimizden, en derme çatma gazete muhabirlerimizde kadar, Sovyetler Birliğine, ister resmî, ister özel gezilerle gidip gelenlerin getirdikleri, yani oralarda gördükleri, kavradıkları şeyler, sadece bir otel odası ve votka edebiyatından, yahut uyuklu bir gevezelikten ibarettir. Ve bu türlü otel veya demagoji edebiyatı, yalnız bu güdip gelenler için değildir. Memleketimiz için de zararlıdır. Ama tarih, komşularda olup bitenleri görmemeyi, anlamamızı ve doğru değerlendirememeyi, hiçbir zaman affetmemiştir...

Geriye bir bakış!

Bunları niçin yazıyorum? Halbuki benim konum sadece, Lenin'in, 21 Nisan 1970 de, yüzüncü doğum günü münasebetiyle, Lenin ve Lenin'e Atatürk münasebetleri hakkında bir yazı yazmaktı. Bu konuda biraz yetkim olmasa da lâzımdı. Çünkü benim, daha 1924 de ve İstanbul'da yayımlanan Marksist Aydınlık Yayınları arasında çıkan ilk eserimin adı «Lenin ve Leninizm» idi. Bu eser, Prof. Sadrettin Celâl Antelle beraber, ama her ikimiz kendi kudsularımızı ayırarak, müstereken yazmıştık. Küçük, ama manalı bir kitapçık. O günden beri geçen zaman içinde ise, sanyorum ki, Lenin'i daha çok okuyup, daha iyi tanıyabildim. Onu okuyan, bir defa da dinleyen ve galiba anlayan bir insan olarak, bugün burada, renkli hatıralar nakledebilirim. Kaldı ki, Sovyetlerde bu kutlama töreni, her seneden beri hazırlanır. 1967 de izleyebildiğim bu çalma programları, dev programları. Lenin'i ise, artık Kerbelâ vakaları ile uğraşmayıp, gözlerini cafin akışına ve problemlerine çeviren ciddi insanlar ve bu sayıların okurları olan Türkler, artık oldukça biliyorlar. Lenin ve Mustafa Kemal, yani bizim ilk tanıdığımız devletle, onların ilk tanıdıkları devlet olan Kemalist Türkiye ve Sovyet Rusya'ya gelince, eserlerimde on-

lardan çok şeyler verdim. Meselâ Tek Adam isimli eserimin ikinci cildinin «Lenin Mustafa Kemal'i Anlatıyor!» bahsi, ne kadar ilgi çekicidir. Çünkü 23 Nisan 1920 de açılan ve bütün bir «Cihân-i Husûmetle» çevrilen Ankara hükûmeti, daha Vekiller Heyetini bile seçmeden, yani 26 Nisan 1920 de, Moskova'ya bir heyet göndermesini kararlaştırmıştı. Bu heyet oraya, ancak 65 günde varabilirdi ama, 26 Mart 1921 de, Türk - Sovyet dostluk anlaşması akdedildi. Bu imza safhasında da orada, o günlerin havasını yaşıyordum. Bu anlaşmaya imza koyanlardan Yusuf Kemal Tengirşek'in «Vatan Hizmetinde» isimli hatıra eserinde anlatıldığı gibi açık, Kremlin'e kadar girmişti. Ama günler manalıydı.

Gerçi Ruslarla, tam 200 yıl savaşmıştık. Ve bu arada 12 büyük harb yapmıştık. Ama şartlar değişmişti. Atatürk, Türk - Sovyet anlaşmasına, daima sadık kaldı. Atatürk'ten sonra ve İkinci Dünya Harbi başlarken, Türk Sovyet anlaşmasının Sovyetlerce tek tarafı olarak feshedilmesi bir hataydı. Harb, Rusların katıldığı cephenin zaferi kazanması ile bitince, Rusların bizden Doğuda toprak ve Boğazda müşterek savunma hakkı, yani üs istemesi, diğer bir hata oldu. Ama hata, hem iç, hem dış siyasetin, ayrılmaz payıdır ve bu hatalara rağmen bugün biz, ne çare ki Sovyetlerle gene en yakın komşularız. O halde zaman hükümünü yürütmeli ve iki devlete, birbirini daha iyi tanıtmaya ve birbirine daha iyi yaklaşılmaya çalışmalıdır. Çünkü «bir arada ve sulh içinde yaşamak» için, başka çare yoktur.

Kaldı ki bugün buna, dünden daha ziyade mecburuz. Çünkü kabul ve itiraf etmek lâzımdır ki, Sovyetler Birliği, bugün dünyadaki iki dev devletten biridir. Ve bize de, komşu olmalıdır.

Bu iki dev devlet, bir devler yarışması içerir. Daha Krusef zamanında ve XXII. Partî Kongresinde Krusef, Sovyetlerin 1980 de Amerikayı, her sahada geçenece dair olan rakamlarını açıklamıştı. Bu konuları, bütün rakamları ile, o zaman, Ortadoğu dergisinde ve «Sovyet - Amerikan Sanayi Yarışı» başlığı ile iki yazıda özeltmişim. Şimdi bu yarış gene devam eder. Çünkü Rusça «Dağınat - Peregnata» sloganları, yani «Yenişmek ve Geçmek» davaları, Rusya'daki açık günlerinden ve hele 1927 ilk beş yıllık plândan beri sahnededir.

Şimdi ise mücadele bütün şiddeti ile devam eder. Ve inkâr edilemez bir haldir ki, bugünkü Sovyet Devleti, artık bir dünya devletidir. Bu yarışma hakkında bazı rakamlar vererek, gelişen durumları biraz açıklayalım. Bu yazıya bu rakamlarla son vermek, Lenin'in doğumunun yüzüncü yılında Lenin'in eserini anlatırken ve komşumuzun ekonomik durumunu azıcık tanımaya bakımdan, faydalı olacaktır.

— Devler Yarışı — (1)
—Sovyet Sanayiinin Dünyadaki Yeri—

	— 1913 —		— 1966 —	
	Dün-yada	Avru-pada	Dün-yada	Avru-pada
Sanayi kolları	5	4	2	1
Bütün sanayi üretimi	8	6	2	1
Elektrik enerjisi	6	5	1	1
Kömür üretimi	6	5	1	1
Petrol üretimi	—	—	2	1
Gaz	5	4	2	1
Demir	5	4	1	1
Ham demir	4	3	1	1
Kök	—	—	2	1
Kimyevi üretimler	—	—	2	1
Suni gübre	—	—	2	1
Makinalar imalatı	4	3	2	1
Enerji ve hararet makinaları	—	—	1	1
Traktörler	—	—	2	1
Kereste ihracatı	2	1	1	1
Çimento	5	4	1	1
Demir konstrüksiyon	—	—	1	1
Pamuk mensucat	3	2	2	1
Yün mensucat	—	—	1	1
Şeker üretimi	4	2	1	1
Hayvan yağlar	4	2	1	1

Bu tabloda ve Sovyetlerin, o yıla göre birincil olmadıkları sanayi kollarında, birinci olarak görülen ülke, Birleşik Amerika'dır.

Bu rakamları uzatabiliriz. Ve bitiriz ki, zamanımızda, rakamlar konuşur. Ama Lenin'in hayatında, 1913 üretimleri olarak gösterilen üretimleri de imadığımız, çünkü ihtilâllerin ve iç harbinin, sanayii hemen tamamiyle tahribettiğini de işaret etmeliyiz. Nitekim biz 1921 de Leningra'ta Baltık tersanelerini geçirdiğimiz zaman, bu tersanelerin tamamı, gecekondularla kaplıydı. Ortada tesis yoktu. Ama, yukarıdaki rakamları verirken ve şimdi bütün Sendikalar Birliğinin başında olup, bugünlerde liderlik mücadeleleri içinde adı geçen Suslov'un «Novmir» dergisindeki yazısına göre (1967 de) Sovyetler Birliğinde 94.000.000'lük bir teknik kadro (İşçi - Mühendis) mevcut olduğunu da belirtmeliyiz. Yılda 90.000 mühendisin mekteplerden mezun olduğunu ve öldürülen Amerika Cumhurbaşkanı Kennedy'e göre, Sovyetlerde mühendis yetiştirilmenin dünya rekoru teşkil ettiğini de işaret etmekte fayda vardır. Çünkü bütün sanayi kollarında Avrupa'da birinci ve dünyada da, yarı yarıya ikinci olmak için, bu mekteplerde ders okuyan bir kadroya, hakikaten ihtiyaç vardır. 1967 de bunların nicesi ile görüştüm. Ve anladım ki, bu insanlar, çalışıyorlar ve okuyorlar. Mühendis ve okumak? Kendimizi düşünelim, bu beni hakikaten şaşırttı!

Lenin'in yüzüncü doğum yılında ve onun hayat hikâyesi zaten çok yazılacağı için, benim biraz da başka konulara değinmemi, okuyucularımın yadırgamayacaklarını sanyorum. Rejim davasını ve ideolojik problemlerini bir tarafa bırakıyorum. Ama komşumuz bu tempo ile geliyorsa, meselâ bizim Avatanımız Ortaasya ülkeleri, birer sanayi makinaları ihracatçısı ve birer üniversite merkezleri haline geliyorsa, sanıyorum ki, bizim, bazı şeyleri biraz derince düşünmemiz gerekir. Eğer kavgadan, sivaset ticaretinden, kapkaç sanayisini ciddi kalkımına gibi göstermekten ve demagojiden vakit bulabilirsek?...

(1) Ansiklopedikçeşki Spravoçnik. 1917 — 1967. S. 215.

DÜŞÜNENLERİN DÜŞÜNCELERİ

Mustafa Kemal 4 Eylül 1936 tarih ve 1347 numara ile zata mahsus olarak Garp Cephesi Kumandanı Ali Fuat Pasaya gönderdiği tahriratta Rusların Türkiye'yi bolşevikleştirme teşebbüsünü bildirerek şöyle diyordu: «Memleketimizin fikir ve inkılap taraftarı olan veya bu perde altında türlü maksatlar peşinde koşan adamları da bu mehaliki farketmeksizin bolşevik teşkilatını tashih etmektedirler.»

Devrimlerin yozlaştırılması ve bolşevikleştirilmesi

İ A Kurtuluş Savaşımızdan bu yana, Türkiye'de ne zaman devrimci ilerici ve medeniyetçi bir teşebbüs olmuşa o iki cereyanın tasallüduna uğramıştır.

Bunların biri hareketi yozlaştırmak isteyen tutucu cereyandır. Öteki onu bolşevik tarzda bir «inkılabı içtimalı»ye dönüştürmeyi deneyen marksist gayretlerdir. Bunu Milli Mücadeleden alır. Köy Enstitülerinden geçirir, 27 Mayıs sonrasını 1961 Anayasası Türkiye'sine getirebilirsiniz.

Tutucu çevrelerin nasıl bir Türkiye istedikleri hiç kimsenin meçhulü değildir. Bunların Kurtuluş Savaşımızı baltalamak için düşünme işbirliğine kadar güttikleri acı bir gerektir. Atatürk Devrimleri onların insafsız mücadelesine rağmen yerleştirilmiştir. Köy kalmaması gibi. İkinci Dünya Savaşı yıllarında girişilen bir seferberlik onların, sonradan demokratik hakları da kullanarak terfildikleri battal-malarla hedefinden alakonulmuştur. Nihayet 27 Mayıs'la açılan yeni sosyal ve ekonomik kalkınma yolu, şu anda bile, tutucuların temsilcisi bir iktidarın «trollü çeşitli marifetleri» ile kapatılmaya tehlikeye geçirilmektedir.

Bunlar memleket aydınlarının, gençlerinin iyi bildikleri husustur.

Bir ikinci husus daha vardır ki o oyun hep, bir perdenin arkasında oynanır. O perde «fikir ve inkılap taraftarlığı» perdesidir. Bu perdenin altında bir bolşevik halk hareketinin planı yatar. Nasıl, iyi niyetli düşmanlar tutucu cereyanların piyonları olarak kullanılırsa iyi niyetli saf devrimciler, ilerçiler ve medeniyetçiler bolşevik terfilerin âletleri edilmek istenilirler. Bunun ilk ikazını, daha 1920'lerde Mustafa Kemal'in ta kendisi yapmıştır.

MUSTAFA KEMAL OYUNA GELECEK ADAM DEĞİLDİ

Türkiye kendi Kurtuluş Savaşını verirken tepemizdeki Rusya yeni bir rejimi, sistemi yerleştirmeye çalışıyordu. Batıların ise bunu gelişmeden öldürmenin peşindeydiler. Türkiye'nin topraklarını, başka niyetlerle işgal etmiş Batıların da bu aynı Batılandı.

Böyle hallerde, eş düşmana karşı savaşanların bir yolu bera. berce yürümlerinde hiç bir mahzur yoktur. Ta ki herkes, birbirinin niyetini iyi bilsin.

Türkiye kendini düşman işgalinden kurtarmak istiyordu. Ondan sonrası için Mustafa Kemal'in kafasında, batılı hayat tarzını benimseyecek, batı camiası için de yerli olacak, o mánâda devrimci ve ilerici bir Türkiye vardı. Mustafa Kemal'in başka bir Türkiye düşündüğü, fikir etrafında Milli Mücadele'yi yapmış ve sonra Halk Fırkasının belkemiğini teşkil etmiş asker, sivil bürokrat —esraf— burjuva karınca çevre yüzünden buna muvaffak olamadığı iddiası bir ma. saldır. Millî Mücadeleden muzafere, mağrur ve kudretli Başkomutanı nasıl bir Türkiye'yi, daha işgalcilere karşı silâh sarıldığı gün idealine yasatırsa, 1930'larda o Türkiye'yi gerçekleştir. misti.

Bugün, nasil şeriatçı bir Türkiye'yi tekrar kurmak isteyenler varsa Türkiye'de, bir marksist

YAZAN:

METİN TOKER

toplum yaratmanın çabası içinde olanlar da mevcuttur. Sahtecilik bunların, kendilerini Atatürkün mirasçılığı diye göstermeleri, Atatürk'e, aklından geçirmediği niyetler atfetmeleridir.

Mustafa Kemal daha 1920'lerde, kendi ideali deki Türkiye'yi değil de bir bolşevik Türkiye'yi gerçekleştirmek için uğraşanların oyunlarını görüyor ve biliyordu. Ne var ki onların da kaynağı, kendisinin altın ve silâh yardımına muhtac bulunduğu ayı kaynağı. Ondan dolayı hem bu kaynağı darıltıp, yeise düşürüp kurutmak istemiyordu. Hem de onun beslediği başka gayretleri el altından tersizsi kıyıyor. du.

M. KEMAL'İN NAZARINDA

İNGİLİZLE, RUS BİRDİ

1920 sonbaharında Moskovada bir «Heyeti Murahhasa»mız vardır. Ruslardan yardım koparmanın peşindedir. Fakat aynı zamanda, yeni bolşevik rejiminin Türkiye hakkındaki gerçek niyetlerine de teşhis koymaya çalışmaktadır. Mustafa Kemal'e geniş raporlar göndermektedir. Mustafa Kemal de o raporlardan çıkardığı sonuçları kendi komutanlarına «zata mahsus» olarak bildirmektedir.

İşte, 14 Eylül 1936 tarih ve 1347 numaralı «Garp Cephesi Kumandanı Ali Fuat Paşa Hazretleri»ne yazılmış tahrirattan bir parça:

«Bolşevikler bize karşı dost ve teveccühkâr görünerek hem efkârî âlemi islâm, hem İngiliz efkârî üzerinde tesir yapmak ve bu tesirâtı muhafaza için muztar kâhirlarsa bize asgari muavenetlerde bulunmak, maahaza bilâhara Garplıların uyuşmak imkânını muhafaza için bizimle katî mukarrerata girmemek hareketini m'sahede ettik.»

Aynı yazıda Mustafa Kemal, 4. maddede olarak şu bilgiyi vermektedir:

«Bolşevikler aynı zamanda memleketimizde Bolşevik teşkilâtı vücade getirmek için tevkalâde faaliyete başlamışlardır. Bakıya gönderdikleri Mustafa Suphi ve arkadaşları vasıtasıyla Türkiye Komünist Merkezi Uyuşmasını ihdas ettiler. Tamamen bolşevik efkârına kazanılan saf ve gayrisaf adamlardan sahilin her noktasına okardıkları gibi dahilden de Eskişehir'e ve Ankara'ya kadar göndermişlerdir. Bunların maksatları memleketinde bir inkılabı içtimalı vücade ge-

tirmek. Memleketimizin fikir ve inkılap taraftarı olan veya bu perde altında türlü türlü maksatlar peşinde koşan adamları da bu mehaliki farketmeksizin Bolşevik teşkilâtını tashih etmektedirler.»

Mustafa Kemal 7. maddede de rumu özetliyor:

«Buraya kadar olan hâdisatı bu maddede hülasa ve tekrar etmek isterim. İngilizler nasıl da, hili propaganda ile memleketimizi kusmen ellerine geçirmişlerse ve geçirmek istiyorlarsa Ruslar da her şeyden evvel dahili sademat ile memleketimizi ellerine geçirmek istiyorlar.»

Evet, Kurtuluş Savaşımız emperyalizme karşı bir savaşır ama, bolşeviklerin yanında Batı emperyalizmine karşı değil.

İkişine de karşı.

Mustafa Kemal 8. maddede devam ediyor: «Zahatından anlaşılıyor ki hilakaydışart Rus tâbiyeti demek olan dahildeki komünizmin teşkilâtı, gaye itibarıyla tamam men bizim aleyhimizdir. Gizli komünizmin teşkilâtını her surette teşvik ve tebit etmek mecburiyetindeyiz.»

AYNI ŞEY TEKRAR VE TEKRAR DENENMİŞTİR

Komünizm, bizim Kurtuluş Savaşımızı bolşevikleştirememiştir. Mustafa Kemal'i oyuna getireceklerini sananlar, oyuna geldik. lerin sonra anlamışlardır. Ama günyelerinde kendi rejimlerine, sistemlerine sahip, Mustafa Kemal'in tâbiyetiyle «Rus tâbiyeti demek olan» bir Türkiye akıllarında hiç çıkmamıştır. Ne zaman fırsatını bulmuşlarsa, şu altın da buna çalışmışlardır. Hazindir ki onların bu gayretleri, zaman zaman tutucu çevrelerin emğine yağ sürmüş, bolşevikleştirilme hareketleri bu sayede yozlaştırılmıştır.

Köy Enstitüleri bunun tipik bir örneğidir. Köy Enstitülerini kuranlar devrimci köy fikirlerini yaratmanın peşindeleken komünizm, bunların nasıl birer Bolşevik itilâlcisi. Bolşevik halk hareketi lideri gibi yetiştirileceklerini planlamaya kalkışmış. Bu sızma teşebbüsüdür ki o Enstitülerini kuran CHP içinde bile, tutucuların çok dısmadıkları iyi niyetlilerin yürütüne endise atesi düşürmüştür.

Bir CHP Genel Sekreteri Köy Enstitülerini gündüne konuşurken bu inceliği belirtecek kadar mahir olmalydı.

1961 Anayasası Türkiye'sindeki öğrenci hareketleri başka bir ti-

intis

ciası men kalın tarm mak çarel Nisa topla nakil lerin bu ge

Bu la gece ziyete otuyoru

Bu

hirleme

tesviş e

landıkları

ruya be

millî hey

uğrunda

için bazı

tevcih ediy

malî tarım

ve itimad e

kiye'ye karşı

dendir.»

Onlar böyl

kaldırıldığı

ta hariclen her

tillü şüriyün

kadar zehirli, faka

nu bütün vuzuhuy

letimin üstüne kona

nün benim yüzümden

bileceklerin, mevduidi

şümdükçe, kabimin pek

tiğini hissediyordum.

şürden kurtarmak, hem

ZEHRA HAMAMI

ile

VURAL KULAK

nişanlandılar

23 Nisan 970 Kervansaray

Milliyet: 6608

MEVLİT

Kıymetli alle b ü y ü ğ ü miz merhum **HACI FARİZ YILMAZ**'ın vefatının birinci seneli devriyesine tesadüf eden 26.4.970 pazar günü öğ-

le namazını müteakip Eyüp Alpaşa camiiinde H. Hafız Mahmut Hataylı, H. İsmail Danış, H. Esref Akhisarlı, H. Hafız Mehmet İzzetler tarafından okunacak Kur'an. Kerim ve mevlid-i şerife bütün dost ve din kardeşlerimizin tesriflerini rica ederiz.

YILMAZ AİLESİ

Milliyet: 6607

pik örnektir. Bir ilerici, devrimci, cereyanın sembolü olarak başlayan ve o mahiyetleriyle bütün 27 Mayıs ülkücülerini yanında bulmuş olan hareket şimdi «kanlı eylemler» halinde, tam bir itibarsızlık içinde. Her geçen bir Mustafa Kemal tecrübesi, infiyatı ve zekası beklemeğe, insafsızlık da olsa, bugününün bir aydın kriptu yutturmacaları karşısında daha dayanıklı davranmaları. Onların oyunlarını, başlarına ters geçirmeliydi.

İKİ SIK YOK, BİR

TEK YOL VAR

Türk aydınının önündeki devrimci, devrimci ve ilerici hamlenin ya bolşevikleştirilmesini göze almak, ya da yozlaştırılmasına katlanmak değildir. Türk aydını için dâva, akını başına almak, hazır reçete satıcıların koro halinde konuşmak suretiyle Türk fikir hayatında kurmak istedikleri sultayı ve onun sonucu mânevî sansürü elinin tersiyle yok etmekti. Mustafa Kemal bunun nasıl yapılabileceğini göstermiştir. Türkiye için gerçek ve acil ihtiyaç olan «toplum düzeninin 1961 Anayasasının sosyal ve ekonomik temelleri üzerine oturulması» eylemi kendi gerçek savaslarını bekliyor.

Sivil, asker aydınlar, elele, işte bu hedefe doğru ilerli-

Haber ve makalelerden sorumlu müdür: HASAN FULUR

Spor bölümünden sorumlu müdür: NAMİK SEVİK

Magazin bölümünden sorumlu müdür: DOĞAN SENER

Teknik Sekreter: TURHAN AYDUL

Şehir Haberleri Şefi: FARUK DEMİRTAŞ * Yurt Haberleri Şefi:

İBRAHİM ÖRS * Dış Haberler Şefi: SAMİ KOHEN * Fotoğraf Servisi

Şefi: RÜÇHAN ÜNVER * Dış Münaşeretler Şefi: NECDET GÜNKUT *

İzmir Servisi Şefi: ORHAN PEKŞAYAR * Satış Servisi Şefi: MUSTAFA

ÖZ * Tertip ve Dergi Servisi Şefi: BARHAETTİN GÜLTAN *

Reklam Şefi: HAKKI ÖZİNAN * Kiler Şefi: SAFAHATTİN ENER

BÜROLAR

ANKARA: (Şef: YILMAZ ÇETİNER): Kızılay, İzmir Cad. Sıphaloğlu Han Tel: 17 41 80.

İZMİR: (Şef: İSMAL SIVRI): Çankaya, Yılmaz Han Kat: 2. Tel: 37 475

ADANA: (Şef: ALAETTİN KUTLU): Belediye Karısı Tel: 5190 - 6090

ALMANYA: (ORHAN TÜREL): Gr. Griechenmarkt 37, Köln. Tel: 21 35 63

FRANSA: (MİSEL PERLMAN): 54 Rue Custine Paris 18. Tel: 076-6063 - 498-1113

İNGİLTERE: (D. BARAN SAROL): 65 Palace Court, Moscow Road, London W. 2. Tel: 10-222-2001.

Devrimlerin yozaştırılması ve bolşevikleştirilmesi

TÂ Kurtuluş Savaşımızdan bu yana, Türkiye'de ne zaman devrimci ileri ve medeniyetçi bir teşebbüs olmuşa o iki cereyanın tasallüduna uğramıştır.

Bunların biri hareketi yozaştırmak isteyen tutucu cereyandır. Öteki, onu bolşevik tarzda bir «inkılabı içtimaî»ye dönüştürmeye dene-yen marksist gayretlerdir. Bunu Millî Mücadeleden alır. Köy Enstitülerinden geçirir, 27 Mayıs sonrasının 1961 Anayasası Türkiye'sine getirebilirsiniz.

Tutucu çevrelerin nasıl bir Türkiye istedikleri hiç kimsenin meçhulü değildir. Bunların Kurtuluş Savaşımızı bahtalamak için düşmanla işbirliğine kadar gittikleri acı bir gerçektir. Atatürk Devrimleri onların insafsız mücahedelesine rağmen yerleştirilmiştir. Köy kalkınması gibi, İkinci Dünya Savaşı yıllarında girişilen bir seferberlik onların, sonradan demokratik hakları da kulanarak tertipledikleri bahtalamalarla hedefinden alakonulmuştur. Nihayet 27 Mayıs'la açılan yeni sosyal ve ekonomik kalkınma yolu, şu anda bile, tutucuların temsilcisi bir iktidarın «trollü çeşitli marifetleri» ile kapatılma tehlikesi geçirmektedir.

Bunlar memleket aydınlarının, gençlerinin iyi bildikleri husustur.

Bir ikinci husus daha vardır ki o oyun hep, bir perdenin arkasında oynanır. O perde «fikir ve inkılap taraftarlığı» perdesidir. Bu perdenin altında bir bolşevik halk hareketinin planı yatar. Nasıl, iyi niyetli saf müslümanlar tutucu cereyanların piyonları olarak kullanırlarsa iyi niyetli saf devrimciler, ilerçiler ve medeniyetçiler bolşevik tertip lerin âletleri edilme istenilirler. Bunun ilk ikazını, daha 1920'lerde Mustafa Kemal'in tâ kendisi yapmıştır.

MUSTAFA KEMAL OYUNA GELECEK ADAM DEĞİLDİ

Türkiye kendi Kurtuluş Savaşını verirken tepemizdeki Rusya yeni bir rejimi, sistemi yerleştirmeye çalışıyordu. Batılılar ise, bunu gelişmeden öldürmenin peşindediler. Türklerin topraklarını, başka niyetlerle işgal etmiş Batılılar da bu aynı Batılılardı.

Böyle hallerde, eş düşmana karşı savaşın bir yolu bera-berce yürümelerinde hiç bir mahzur yoktur. Tâ ki herkes, birbirinin niyetini iyi bilsin.

Türkiye kendini düşman işgalinden kurtarmak istiyordu. Ondan sonrası için Mustafa Kemal'in kafasında, batılı hayat tarzını benimseyecek, batı camiası için de yerli olacak, o mânâda devrimci ve ilerici bir Türkiye vardı. Mustafa Kemal'in başka bir Türkiye düşündüğü, fakat etrafında Millî Mücadeleyi yapmış ve sonra Halk Fırkasının belkemiğini teşkil etmiş asker, sivil bürokrat —esraf— burjuva kamasi çevre yüzünden buna muvaffak olamadığı iddiası bir masaldır. Millî Mücadelemin muzaffer, mağrur ve kudretli Başkomutanı nasıl bir Türkiye'yi, daha işgalçilere karşı silâhı sarıldığı gün idealinde vasatıyorsa, 1930'larda o Türkiye'yi gerçekleştir-miştir.

Bugün, nasıl şeriatçı bir Türkiye'yi tekrar kurmak isteyenler varsa Türkiye'de, bir marksist

YAZAN:

METİN TOKER

toplum yaratmanın cabası içinde olanlar da mevcuttur. Sahtecilik bunların, kendilerini Atatürkün mirasçısı diye göstermeleri, Atatürk'e, aklından geçirmedeği niyetler aitteleridir.

Mustafa Kemal daha 1920'lerde, kendi idealini deki Türkiye'yi değil de bir bolşevik Türkiye'yi gerçekleştirmek için uğraşanların oyunlarını görüyor ve bili-yordu. Ne var ki onların da kay-nağı, kendisinin altın ve silâh yardımına muhtac bulunduğu aynı kaynaktı. Ondan dolayı hem bu kaynağı darıltıp, yeise düşürüp kurutmak istemiyordu. Hem de onun beslediği başka gayret-leri el altından terssiz kılıyordu.

M. KEMAL'İN NAZARINDA

İNGİLİZLE, RUS BİRDİ

1920 sonbaharında Moskova'da bir «Heyet-i Murahhasa»mız vardır. Ruslardan yardım koparmanın peşindedir. Fakat aynı zamanda, yeni bolşevik rejiminin Türkiye hakkındaki gerçek niyetlerine de teşhis koymaya çalışmaktadır. Mustafa Kemal'e geniş raporlar göndermektedir. Mustafa Kemal de o raporlardan çıkardığı sonuçları kendi komutanlarına «zata mahsus» olarak bildirmektedir.

İşte, 14 Eylül 1336 tarih ve 1347 numarayla «Garp Cephesi Kumandanı Ali Fuat Paşa Hazretleri»ne yazılmış tahrirattan bir parça:

«Bolşevikler bize karşı dost ve tevecühkâr görürken hem efkâr âlemi islâm, hem İngiliz efkârı üzerinde tesir yapmaki ve bu tesirâtı muhafaza için muztar kahrılarsa bize asgari muavenetlerde bulunmak, maahaza bilâhara Garplarla uyusmak imkânını muhafaza için bizimle katî mukarrerata girişmemek hareketini m'sahede ettik.»

Aynı yazıda Mustafa Kemal, 4. maddede olarak şu bilgiyi vermektedir:

«Bolşevikler aynı zamanda memleketimizde Bolşevik teşkilâtı vücutte getirmek için fevkalâde faaliyete başlamışlardır. Baküya gönderdikleri Mustafa Suphi ve arkadaşları vasıtasıyla Türkiye Komünist Merkezi Umu-misini ihdas ettiler. Tamamen bolşevik efkârına kazanılan saf ve gayrisaf adamlardan sahilin her noktasına çıkardıkları gibi dahilden de Eskişehir'e ve Ankara'ya kadar göndermişlerdir. Bunların maksatları memlekette bir inkılabı içtimaî vücutte ge-

tirmektedir. Memleketimizin fikir ve inkılap taraftarı olan veya bu perde altında türlü türlü maksatlar peşinde koşan adamları da bu mehalhki taretmeksiz Bolşevik teşkilâtını tesli etmektedirler.»

Mustafa Kemal 7. maddede durumu özetliyor:

«Buraya kadar olan hâdisatı bu maddede hülasa ve tekrar etmek isterim. İngilizler nasıl dahilî propaganda ile memleketimizi kısmen ellerine geçirmişlerse ve geçirmek istiyorlarsa Ruslar da her şeyden evvel dahilî sademat ile memleketimizi ellerine geçirmek istiyorlar.»

Evet, Kurtuluş Savaşımız emperyalizme karşı bir savaştır ama, bolşeviklerin yanında Batı emperyalizmine karşı değil.

İkisine de karşı.

Mustafa Kemal 8. maddede devam ediyor:

«İzahatından anlaşılmuştur ki bilakaydüşart Rus tâbiyeti demek olan dahilîdeki komünizm teşkilâtı, gaye itibarıyla tamamen bizim aleyhimize. Gizli komünizm teşkilâtını her surette tevkif ve tebit etmek mecburiyetindeyiz.»

AYNI ŞEY TEKRAR VE TEKRAR DENENMİŞTİR

Komünizm, bizim Kurtuluş Savaşımızı bolşevikleştirememiştir. Mustafa Kemal'i oyuna getireceklerini sananlar, oyuna geldiklerin sonra anlamışlardır. Ama güneylerinde kendi rejimlerini, sistemlerine sahip, Mustafa Kemal'in tâbiyeti «Rus tâbiyeti demek olan» bir Türkiye akillarından hiç çıkmamıştır. Ne zaman fırsatın bulmuşlarsa, su altından buna çalışmışlardır. Hazin-dir ki onların bu gayretleri, zaman zaman tutucu çevrelerin ekmeğine yağ sürmüş, bolşevikleş-tirilememiş hareketler bu sayede yozaştırılabilmmiştir.

Köy Enstitüleri bunun tipik bir örneğidir. Köy Enstitülerini kuranlar devrimci köy liderlerini yaratmanın peşindedirlerken komünizm, bunların nasıl birer Bolşevik ihtilâlcisi. Bolşevik halk hareketi lideri gibi yetiştirilebileceklerini planlamaya kalkışmış-tır. Bu sızma teşebbüsüdür ki o Enstitüleri kuran CHP içinde bile, tutucuların çok dışındaki iyi niyetlilerin vücutüne endişe ateşi düşürmüştür.

Bir CHP Genel Sekreteri Köy Enstitüleri gününde konuşurken bu inceliği belirtecek kadar mahir olmuştur.

1961 Anayasası Türkiye'sindeki öğrenci hareketleri başka bir ti-

hirlenme tesviye e landıkları ruya bel millî hey uğruna için bazı tevcih ediy mal'i tanım ve itimad e kiye'ye karşı dendir.»

Onlar böyl kaldırdığım ta hariçten her tür gini ileri sürüyö kadar zehirli, faka nu bütün vuzuhuy, letimin üstüne kona nün benim yüzümdü bileceklerin mevcudiy şüdünce, kalbimin pek tğım hissediyordum. sürden kurtarmak, hem

ZEHRA HAMAMI
ile
VURAL KULAK
nişanlandılar
23 Nisan 970 Kervansaray
Milliyet: 6608

MEVLİT

Kıymetli aile
büyüğü
müz merhum

HACI
FARİZ
YILMAZ'ın

vefatının birin-
ci senel devri-
yesine tesadüf
eden 26.4.970
pazar günü 86-

le namazını müteakip Eyüp Alipaşa caminde H. Hafız Mahmut Hataylı, H. İsmail Danış, H. Esref Akhisarlı, H. Hafız Mehmet İkizler tarafın-dan okunacak Kur'an-ı Kerim ve mevlid-i şerife bütün dost ve din kardeşlerimizin tesri-ferlerini rica ederiz.

YILMAZ AİLESİ

Milliyet: 6607

pik örnektir. Bir ilerici, devrimci, cereyanın sembolü olarak baş-layan ve o mahiyetleriyle bütün 27 Mayıs ülkücülerini yanında bulmuş olan hareket şimdi «kan-hiyemler» halinde, tam bir itibarsızlık içindedir. Her gençten bir Mustafa Kemal tecrübesi, ihtiyatı ve zekâsı beklemek insaf-sızlık da olsa, bugünün bir aydın kriptu yutturmacaları karşısında daha dayanıklı davranma-lıydı. Onların oyunlarını, başla-rına ters geçirmeliydi.

İKİ SIK YOK, BİR TEK YOL VAR

Türk aydınının öndekiği dâ-vâ, devrimci ve ilerici hâmiinin ya bolşevikleştirilmesini göze al-mak, ya da yozaştırılmasına kat-lanmak değildir. Türk aydını için dâva, aklını başına almak hazır recete satıcılarının koro halinde konuşmak suretiyle Türk fikir hayatında kurmak istedik-leri sultayı ve onun sonucu mâ-nevi sansürü elinin tersiyle yok etmekti. Mustafa Kemal bunun nasıl yapılabileceğini göstermiş-tir. Türkiye için gerçek ve âcil ihtiyaç olan «toplum düzeninin 1961 Anayasasının sosyal ve ekon-mik temelleri üzerine oturtul-ması» eylemi kendi gerçek sa-vâcılarını bekliyor.

Sivil, asker aydınlar, elele, iş-te bu hedefe doğru ilerli!

Haber ve makalelerden sorumlu müdür: HASAN PULUR
Spor bölümünden sorumlu müdür: NAMIK SEVİK
Magazin bölümünden sorumlu müdür: DOĞAN SENER
Teknik Sekreter: TURHAN AYTLU
Şehir Haberleri Şefi: FARUK DEMİRTAŞ * Yurt Haberleri Şefi: İBRAHİM ÖRS * Dış Haberler Şefi: SAMİ KOHEN * Fotoğraf Servisi Şefi: RÜÇHAN ÜNVER * Dış Münaşebetler Şefi: NECDET GÜNKUT * İlan Servisi Şefi: ORHAN PEKŞAYAR * Satış Servisi Şefi: MUSTAFA ERÖZ * Tertip ve Dizgi Servisi Şefi: SABAHATTİN GÜLTAN * Basın Şefi: HAKKI ÖZTINAZ * Kllpe Şefi: SABAHATTİN ENES.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.2699

BÜROLAR

ANKARA: (Şef: YILMAZ ÇETİNER): Kınlay, İzmir Cad. Sipahioğlu Han
Tel: 17 41 80.
İZMİR: (Şef: İSMAIL SİVRİ): Çankaya, Yılmaz Han Kat: 2. Tel: 37 475
ADANA: (Şef: ALAETTİN KUTLU): Belediye karşısı Tel: 5190 - 6090
ALMANYA: (ORHAN TÜREL): Gr. Grieschenmarkt 37, Köln. Tel: 21 35 58
FRANSA: (MİŞEL PERLMAN): 54 Rue Custine Paris 18. Tel: 076-6063 - 488-1118
İNGİLTERE: (D. BARAN SAROL): 65 Palace Court, Moscow Road, London
W. 2, Tel: 10-222-2001.

26. 4. 1970

Müdürlük

Yerine getirilmesi gerekten bir görev

Açıkça bilindiğine göre Sosyal Demokrasi Dernekleri, Cumhuriyet Halk Partisi paralelinde gençlik örgütleridir. Politik fikirlerde ve eylemlerde sürekliliğe inanan sosyalistler umarlarki bu Sosyal Demokrasi Dernekleri, Cumhuriyet Halk Partisi içinde gelişerek ve genişleyerek hürriyetçi sosyalizmi yahut demokratik sosyalizmi Cumhuriyet Halk Partisi'ne Kurultayın «sosyalist değiliz» demesine rağmen bir gün benimseteceklerdir. Bu istikamette aşağıdan yukarıya ve yukarıdan aşağıya birbirine yaklaşan iki cereyan da yok değildir.

Geçenlerde Sosyal Demokrasi Derneklerine mensup bazı gençler, Sayın İnönü'yü ziyaret ederek kendisine Türkiye'nin NATO'dan çekilmesi fikrini telkin etmek istemişler, fakat İnönü bu fikri benimsememiş, karşılığında da onlara Türkiye'nin neden NATO'da kalması gerektiğini anlatmıştı.

Aradan bir süre zaman geçti, Sosyal Demokrasi Dernekleri kongrelerini yaptılar ve birkaç gün evvel bir bildiri yayınladılar. Bu bildiri de çok haklı olarak silâhli saldırıları kınıyorlar, uygar bir kafa ile gençlik meselelerine değiniyorlardı. Fakat aynı bildiri de Ulus Gazetesinin yayınlamak istemediği bir pasajla Türkiye'nin NATO'dan çekilmesi gerektiği üzerinde yine duruyorlardı.

Bir memleketin NATO'da kalıp kalmaması, hele bu savunma örgütünden ayrılması, gelir vergisine zam yapmak gibi basit bir mesele değildir. Memleketin topyekûn kaderiyle ilgili bir meseledir. Çok muhtemeldir ki Türkiye, NATO'da olduğu için bir gün bir Soyyet taarruzuna uğrayabilir, yine çok muhtemeldir ki Türkiye, NATO'dan çıkmış olduğu için demirperde arkasına kayabilir, belki bir gün NATO'da bulunduğu için işgale uğradığı halde, sonradan bağımsızlığa kavuşur veya hiç taarruza uğramaz. Velhasıl Türkiye'de NATO meselesi memleketin kaderiyle çok ilgili ve çok tarafı olan bir meseledir.

Bu öyle bir meseledir ki, eğer Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye'nin NATO'da kalması fikrinde ise ve onun bir üyesi bunun aksini düşünüyorsa, onun partide bir dakika bile kalmaması gerekir. Çünkü bu tutum sade siyasete değil, ahlâka da sığmaz.

Yine bir parti tasavvur edilemez ki, böyle esaslî bir konuda partinin genel başkanı başka türlü, sorumlu üyeleri başka türlü düşünsünler. Bu hal vâki ise, ya genel başkanın başkanlıktan ayrılması, ya sorumluların, görevi genel başkanın düşüncesine uygun kimselere, Kurultayın hakemliğine başvurarak devretmeleri gerekir.

Türkiye'nin NATO'dan mutlaka ayrılmasını isteyen Sosyal Demokrasi Dernekleri eğer Halk Partisine yakın örgütler ise, ya partinin düşüncesine uyacaklar veya partiye bağlılık derecelerini gevşeteceklerdir. Hem parti ile onun iç bünyesindeki meselelere karışarak yakın ilişki; hem böyle önemli konularda açık tebliğlerle partiyi ve Genel Başkanı kınama; bu ne dürüst, ne de doğru olur...

Özgür kuruluşlar olan Sosyal Demokrasi örgütlerinin düşünceleri hakkında hiçbir diyeceğimiz yoktur. Diledikleri gibi düşünüp, diledikleri fikirleri ileri sürebilirler, ama bu düşünceler Halk Partisinin esaslî fikirleri ile çelişecek olursa, ve bu dernekler partinin bir nevi alt yapısı telâkki ediliyorsa, parti sorumluları, fikirlerde, ve parti içinde, kargaşalık yaratılmasını önlemek için meseleye açıklık vermek mecburiyetindedirler. Bu bildirileri ve düşünceleri tasvip ediyorlarmı, etmiyorlar mı? Bunu yapmazlarsa tazıya tut, tavsana kaç der gibi samimiyetsiz bir davranışın içine girmiş olurlar ki.. Bu da partiyi parçalamaktan başka bir işe yaramaz..

Cihad Baban

Ihtilâlcî tertipler

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

kazandırılmakta, gerek karşı tepkide ve gerekse kanun önünde masuniyetini böylece sağlamış bulunmaktadır.

Türkiye gibi bir memleket için, yeni milliyetçiliğin reçetesini keşfetmek cidden güçtür. Türkiye ne feodal, ne yarı feodal ve ne de kapitalist bir memlekettir. Üstelik, bir ATATÜRK ihtilâlini gerçekleştirmiş ve bunu korumak için de büyük çabalar harcamış bir memlekettir.

Kızıl ihtilâl karargâhı kurmayı, dikkatli bir çalışma neticesinde formülü şöyle tesbit etmişlerdir:

«BAGIMSIZ TÜRKİYE ve EMPERYALİZME HAYIR!...» Sloganı ile ortaya çıkacaklardır. Bunun altında gerçekleştirecekleri iki ameliyeleri mevcuttur.

a) NATO'dan çıkılması,
b) Amerika'dan ve yurt dışından gelen teşebbüs ve sermayelerin tasfiyesi NATO esasen geçen yıllarda da sol ihtilâlcilerin karın ağrısı olmuştur. Sayın İNÖNÜ'nün dediği gibi, ihtilâlciler NATO içerisindeki bir Türkiye'de hamurlarını istedikleri gibi yoğuramayacaklarından, Türkiye'yi NATO'dan çıkarıp başka bir pakta bağlamak istemektedirler. İNÖNÜ'nün ismini vermediği başka pakt ise besbelli VARŞOVA paktidir. Dış sermayeye ve teşebbüse yapılan baskı ise, harekete uydurulan zahiri bir sebeptir. Dış sermayenin tasfiye edilmesi ya da edilmemesi, eylemi, ciddi surette etkilemiyecektir. Ama bunun şimdilik propagandalarının sürdürülmesi bakımından hattâ faydaları mevcuttur.

Oysa ana muhalefet lideri aşırı solcuların dış sermaye sömürüsüne karşı da gerekli cevaplarını vermiştir. Dış sermayenin nazlı bulunduğunu, bizim istediğimiz zamanda gidebileceğini ama gitmemesinde bugün faydalar mülâhaza ettiğimizi anlatmak istemiştir

Nevar ki, bütün bu gayretler bayhudedir. Sebepler zahiri olunca, sebeplerin teminde ihtilâl yattıkça, beyinlere hitap etmenin müşkülâtı da ortaya çıkmaktadır.

Şimdi ihtilâlcilerin ikiye böldükleri devrelerde yapmak istediklerinin neler olduklarını araştırmaya çalışalım:

1 - İhtilâl için ortamın hazırlanması devresinde,

a) 1970 yılı aylara ve haftalara bölerek eylemler devresi hâline getirmek, bagımsızlık haftası, pahalılık haftası, Kıbrıs haftası ve devam ettirilecek diğer haftalar olarak, halk huzurunu muhtel hâle koyarak Türkiye'yi istim üstünde tutmak, bu suretle siyasal, ekonomik bünyede kronik rahatsızlık bulunduğu kanısını kesinleştirmek,

b) Devlet kuvvetleri ile karşı karşıya gelerek ve çarpışarak kanlı olaylar yaratarak, bunların kamuoyundaki itibarını zedelemek. Halkı bu kuvvetlere düşman hâle getirmek,

c) Hükümeti tedhiş metodlarına iterek ve fevkalâde tedbirler almağa zorlayarak, iktidarı bir zülüm iktidarına hâline getirmeye çalışmak, bunu halka böylece ilân etmek,

d) Yaratacakları anarşi ortamında, iktisadi bunalımları güçlendirerek sürdürmek ve halkı bezgin hâle getirmek,

e) Aşırı sağ sahneye çekerek ve onunla çarpışarak, anarşiyi onlara maletmeye çalışmak, milli husumetinin üzerlerine tevcih etmek, ve onları ihtilâlin hecefleri hâline getirmek,

f) Artık bu idare yürümez mutlaka bir şeyler yapmak lazımdır kanısını silâhlı kuvvetlerde yerleştirerek onları müdahaleye zorlamak,

2) İhtilâlin fiili gerçekleştirilme devresi;

Ortamın hazır olduğu kanısına varmalarını müteakip ya kendi kuvvetleri ile harekete geçmek, ya da ordunun geçeceği hareketin gerisinde bulunmak suretiyle hedefe ulaşılacaktır. Sonradan ordu hareketinin kendi amaçlarına yönelmeyen bir hareket olduğu kanısına varmaları hâlinde ordu müdahalesini aşğıdan gelecek başka bir hareketle devirerek yoketmek, müdahaleyi, ordu, gençlik ve işçi üclüsü ile gerçekleştirmeye çalışmak. Ama ihtilâlin ana gücü olarak orduyu ele almaktır. Ve uzun süreden beri plânlı şekilde bunun üzerinde çalışmaktadırlar. Orduya alt kuşaktan sızarak, üst kuşağa karşı hâle getirmeye ve kumanda zinciri halkalarını koparmaya çalışmaktadırlar. Milli Güvenlik Kurulunun bir (İHTAR!) mahiyetindeki bildirisine karşı koparılan fırtına bütün maksatlarını ortaya dökmüştür.

Bir ihtilâl devresinin fiilen içerisinde yaşamış ve bir nebeze tecrübe kazanmış kişilerden biri olarak bu konudaki fikirlerimizi geçmişten örneklerle bir neticeye bağlayalım:

Kahmetli Talât AYDEMİR'e, 21/Mayıs olaylarının meydana gelmesinden iki - üç gün evvel gazeteciler sormuşlardı:

Talât, Türkiye'de o gün kendisinden kuvvetli bir kimsenin bulunmadığını beyan etmişti. Sonucun ne olduğu mâlumdur.

21/Mayıs hareketinin içerisinde beni de çekmeye çalışmışlardır. Kâh ikna yolu ile kâh korkutarak harekete sürüklemek istemişlerdir. İsmimi bu maksat için kullanmışlardır. Sevdiğim bir Albay arkadaşım sık sık evime gelir, güc ve kuvvetlerini bana anlatmaya çalışır idi. İstanbul'da bütün kit'alar elimizdedir, mesele düğmeye basmaktır, hattâ bir halk hareketini de ayardıladı. Taşhtarla ve Zeytinburnu bir çığ gibi arkamızdan gelecektir der, bana ihtilâl hükümetinde câzip teklifler getirir idi. Gücüm onlara yürüdüğü yolun sapıklığını anlatmaya yetmemiş idi.

Neticede İstanbul'da harekete geçebilecek 6 - 7 kişi bulabildiler!.. Ve bir Donkinşot gibi radyoevinin antenlerine takılıp kaldılar!.. AYDEMİR'e hergün haberler, raporlar gönderilmişti. Kit'aların birlik kumandanlarının altından asırılarak kendisine bağlandığı bildirilmişti. AYDEMİR bunlara inanır hâle gelmiştir. İhtilâlcilik böylesine bir hastalıktır.

İdris KÜÇÜKÖMER, doçent midir, profesör müdür her ne ise ismindeki adam, Talât'ın etrafında bir solcu halka kurmuş idi. Kendisini bu konuda ikaz ettiğim zaman, harekette etrafımda ne kadar kuvvet toplayabilirsem kârdır. Sonra onları teker teker tasfiye edeceğim. Ben yapmazsam 1970 yılında komünistler yapacaklar demiş idi. Oysa KÜÇÜKÖMER de Talât'ın hareketini bir sosyalist ihtilâl hareketi hâline dönüşürebileceğinin hâyâlinde idi.

İhtilâlcilik insan kafalarını betonlaştıır. Gerçekleri göremez hâle getirir.

Aşırı solcuları bekliyoruz!.. Çıksınlar ortaya bakalım!..

Birkaç saat zarfında nasıl perişan olacaklarını göreceklerdiler!..

Galiba bunlardan kurtulmanın başka çaresi de kalmamıştır!..

Haydi hayırlısı!...

M. Emin AYTEKİN

Türkiye'de aşırı sol kanadı temsil edenlerin, bir ihtilâl hazırlığı içerisinde buldukları artık saklı bir gerçek değildir.

1969 seçimlerinde, aşırı solun milletten yedigi şiddetli darbe, onların, Türk halkına dayanan demokratik mücadele heveslerini tamamen yitirmiştir. Seçimlerin akabinde girilen tertipler bunu ispatlamaktadır. Seçimlerden sonra bir şaşkınlık devresi geçirilmiş, bu, iki ay kadar devam etmiştir. Bu devrede herhangi bir eyleme geçmemişlerdir.

Nevar ki, çok geçmeden toparlanmışlar, yeni stratejilerini tâyin etmişler, 1970 yılı kesin surette bir ihtilâl yılı olarak seçmişlerdir.

Öyle görülüyor ki, 1970 yılı aylara ve haftalara bölünmek suretiyle, ortamın u zurlanması devresi ve hareketin gerçekleştirilmesi devresi olarak ikiye ayrılmıştır.

Eğer 1970 yılında hareketin gerçekleştirilmesini önleyecek ciddi mániler zuhur ederse, tabiatı ile ortamın hazırlanması devresi genişletilecek, ihtilâl, 1971 yılına kaydırılabilecektir.

Dünyanın her tarafında Marksist ihtilâller, yeni metodlarla tabrikata konulmaktadır. Bunun da adına Neonasyonalizm denildiği bilinmektedir. Hareket, milliyetçilik bazı üzerine oturtularak meşruiyet (Devamı Sa. 3 Sü. 1 de)

22. 4. 70 Dünya

Ankara'da dağıtılan beyannamede İnönü ve Demirel için tutucu, Esatoğlu devrimci deniyor

ANKARA, (A.A.) — Senatör ve milletvekillerine, «Sosyalist Devrimciler» imzasıyla, «Senatör ve milletvekillerine ulusal duyuru» başlığını taşıyan, matbaada basılmış bir bildiri gönderilmiştir. Demokratik parlamenter rejime açık bir saldırı niteliğini taşıyan, istisnasız her parlâmentere çirkin bir şekilde hitabeden bildiride, aynen şöyle denilmektedir:

«Bugüne dek cici demokrasi-nin Türk ulusuna bir fayda getirmediği belli olmuştur. Sayın İnönü ile bazı gerici ve tutucu çevrelerin, biz devrimci gençleri susturacakları zannediliyorsa aldanyorlar.

İlerici ve zinde genç kuşaklar olarak, Amerikan uşağı, yobazların müdafii bulunan Demirel hakkında Meclis'e genso ru veren devrimci S. Hakkı Esatoğlu ile bazı devrimcilerin tehdid edildiğini öğrenmiş bulunuyoruz.

27 Mayıs'ın bekçiliğini yapan bizler, tutucu güçlerle ki-
(Devamı Sa. 7 Sül. 2 de)

cıkıp. «veto» mahiyeti kazan

Demokratik rejim

(Baştarafı 1. sayfada)

yasıya mücadele edeceğimizi bildiririz. Gençlik örgütleri, yakında yeni bir eyleme geçeceğini hatırlatırken, gerici, faşist Menderes artığı A.P. li yobazlara bunun son ihtar olduğunu duyururuz.

Devrimciler ne İnönü ile ne Güvenlik Kurulu ve ne de faşist 141-142'nci maddelerle öldürülemez. Çünkü, devrimciler ölmez, devrimler yaşar.

Bilsinler ki, cici demokrasi-nin gerici meclisinde bulunan faşist tohumları, kapitalist ve sömürücü uşaklarının iktidarı son bulmaktadır.»

Bildiriler, Meclis postahanesinden gönderilmiş ve bütün parlâmenterlerin özel kutularına atılmıştır.

mişt

Tu'nin işsiz

ettiği

kira

ndaki

BER

kim

probar

Bun

—

—

—

—

—

—

silâh
yını
lar, 1
cekler
rekli
edilece
şında
lanılac
nasıl t
ri, ayn
la dü
tas
bi

Öğrenciler boykot yapar

■ Hükümet ve üniversite arasında hazırlanan

ANKARA, T.H.A.

ÜNİVERSİTELERDEKİ anarşik hareketleri önlemek için alınması gereken tedbirleri tesbit etmek üzere yapılmakta olan çalışmalar sona ermiş ve hazırlanan rapor Başbakanlığa gönderilmiştir. Bu raporun Bakanlar Kurulunda görüşüleceği ve gerekli görülürse tedbirlerin yürürlüğe konulması için çalışmalara başlanacağı bildirilmektedir.

İçişleri, Millî Savunma, Gençlik ve Spor, Adalet ve Millî Eğitim Bakanlığı temsilcileriyle Üniversite rektör ve dekanlarının ortak çalışmaları sonunda hazırlanan tedbirler raporunda, Üniversite zabıtası kurulması da yer almış, ancak buna Üniversite Devamı Sa. 11, Sü. 4 de

Öğrenciler 3 gün boykot yapabilecek

■ **Baştarafı Birincide** temsilcileri muhalefet etmişlerdir. Rektör ve dekanlar Üniversite zabıtası kurulmasını hukuk devleti anlayışıyla kaoli telif olmadığını, ancak davet veya olay üzerine Üniversiteye girecek toplu polislerin rektör ve dekanların talimatı altında çalışmalarının sağlanması, gerektiği ileri sürmüşlerdir.

Bunun dışında tesbit edilen tedbirlerde görüş birliğine varılmıştır. Üniversite olaylarını önlemek için tesbit edilen tedbirler şunlardır:

1. Öğrenci derneklerine, Üniversite yönetiminin haksız bulacakları bir kararın protesto edebilmeleri için üç günlük kanunî boykot hakkı tanınacaktır. Bu boykot kararı uygulanmaya başlandıktan itibaren, karara uymak isteyen öğrenciler derhal Üniversiteyi terkedeceklerdir. Boykot yapan öğrenciler, neden bu kararı aldıklarını bir bildiri ile Üniversitenin münasip bir yerinde açıklayacaklar, bunun dışında hiçbir eyleme bulunamayacaklar ve derslere devam etmek isteyenlere engel olmayacaklardır.

2. Her ne sebeple olursa olsun, Üniversitede tahribat yapanlara, yaptıkları tahribatın karşılığı ödettirilecektir.

3. Kanunsuz boykot ve işgal olaylarını tertip edenler, öğrencileri bu yola sevk edenler, öğretim üyelerine karşı koyanlar, kanunî boykot hareketi sırasında boykotu istikametinden caydırmak isteyenler, öğrencilerin Üniversiteye girmelerini önlemeye çalışanlar hakkında ağır disiplin cezaları uygulanacak, ayrıca haklarında kanunî uygulama yapılacaktır.

4. Öğrenciler hakkında ihtar, tevbih, geçici ihraç ve kesin ihraç olmak üzere dört kademe üzerinden disiplin cezası uygulanacaktır. Disiplin cezaları öğrencinin giriştiği eyleme göre, disiplin kurulları tarafından verilecektir. Bu maksatla Üniversiteler Disiplin Yönetmeliğinde değişiklik yapılacaktır.

5. Hakkında disiplin cezalarından herhangi birisi uygulanmış olan öğrencinin askerlik teclii kaldırılacak ve öğrenci, sevk tarihine tâbi tutulmadan derhal askere alınacaktır.

6. Öğrenci yurtlarında da disiplin cezaları uygulanacaktır. Yurtlarda öğrenim şartlarına uygun hareketlerde bulunmayanlar, öğrencileri anarşik hareketlere sevk etmek isteyenler, yurt düzenini bozanlar ve yurtlara kanunun yasak ettiği silah ve âletleri sokanlar hakkında da ihtar, tevbih, geçici ihraç ve kesin ihraç cezaları uygulanacaktır. Bu cezalar, kurulacak Yurt Disiplin Kurulları tarafından verilecektir.

7. Üniversite Senatoları bir öğrenci derneğinin siyasetle işgal ettiği ne karar verirse, bu derneğin kapatılması için dava açılacak ve dava sonuçlanıncaya kadar dernek faaliyetinden men edilecektir. Bu amaçla Cemiyetler Kanununda gerekli değişiklikler yapılacaktır.

8. Öğrencileri derslere girmekten alıkoynanlar, Üniversiteleri çalışmaz hale getirenler, Üniversite içinde ruhsatsız veya ruhsatsız silah taşıyanlar ve kullananlar, kanunsuz işgal ve boykotlara katılanlar, bu hareketleri destekleyenler ve öğrencileri bu yola sevk edenler, Üniversite Öğretim Üyelerine karşı koyanlar, hakaret edenler, Üniversitede tahribat yapanlar hakkında ağır cezalar uygulanması için Ceza Kanununda gerekli değişiklikler yapılacaktır.

Raporunda öğrencilerin mallı sıkıntıdan kurtarılmasını, ders kitaplarını ucuz olarak alabilmeleri, yurt sorunlarının halledilmesi için de bazı tedbirler tavsiye edilmektedir. Bu tedbirlerin başlıcaları şunlardır:

1. Yurtlar ve Krediler Kurumunun mallı gücü artırılacak, öğrencilere iş hayatına atıldıkları zaman, taksitlerle ödemek üzere krediler sağlanacaktır. Ders kitapları bu kurum tarafından bastırılacak ve öğrencilere ucuz fiyatla intikali sağlanacaktır. Kitaplar muhtaç öğrencilere taksitli de verilebilecektir.

2. Kurum ayrıca, öğrenci istihlak kooperatifleri kuracaktır. Bu kooperatifler, Üniversite çevresinde açacakları mağazalarda öğrencilere ihtiyaçları olan gıda ve giyecek mallarını ucuz fiyatla satacaktır. Mağazalar bazı hallerde taksitli satış da yapabileceklerdir.

«Tedbirler Raporu» belli oldu

Disiplin cezası uygulanan öğrencinin derhal askere alınması isteniyor

ANKARA (THA)

UMMURİYET 2.5.70

Üniversitelerdeki anarşik hareketleri önlemek için alınması gereken tedbirleri tesbit çalışmaları sona ermiş ve hazırlanan rapor, Başbakanlığa gönderilmiştir. Hakkında disiplin cezası uygulanan öğrencinin askerlik teclii kaldırılarak derhal askere alınması da istenen raporun, Bakanlar Kurulunda görüşüleceği ve gerekli görülen tedbirlerin yürürlüğe konulması için çalışmalara başlanacağı bildirilmektedir.

İçişleri, Millî Savunma, Gençlik ve Spor, Adalet ve Millî Eğitim Bakanlığı temsilcileriyle Üniversite Rektör ve Dekanlarının ortak çalışmaları sonunda hazırlanan tedbirler raporunda, üniversite zabıtası kurulması da yer almış, ancak buna üniversite temsilcileri muhalefet etmişlerdir.

Tedbirler

Bunun dışında tesbit edilen tedbirlerde görüş birliğine varılmıştır. Üniversite olaylarını önlemek için tesbit edilen tedbirler şunlardır:

1. Öğrenci derneklerine, üniversite yönetiminin haksız bulacakları bir kararın protesto edebilmeleri için üç günlük kanunî boykot hakkı tanınacaktır. Bu boykot kararı uygulanmaya başlandıktan itibaren, karara uymak isteyen öğrenciler derhal üniversiteyi terk edeceklerdir. Boykot yapan öğrenciler, neden bu kararı aldıklarını bir bildiri ile üniversitenin münasip bir yerinde açıklayacaklar, bunun dışında hiçbir eyleme bulunamayacaklar ve derslere devam etmek isteyenlere engel olmayacaklardır.

2. Her ne sebeple olursa olsun, üniversitede tahribat yapanlara, yaptıkları tahribatın karşılığı ödettirilecektir. Tahribat, Üniversite

yöneticilerinin seçecekleri bir heyet tarafından tesbit edilecektir.

3. Kanunsuz boykot ve işgal olaylarını tertip edenler, öğrencileri bu yola sevk edenler, öğretim üyelerine karşı koyanlar, kanunî boykot hareketi sırasında boykotu istikametinden caydırmak isteyenler, öğrencilerin Üniversiteye girmelerini önlemeye çalışanlar hakkında ağır disiplin cezaları uygulanacak, bu olaylar öğrenci dernekleri tarafından yürütüldüğü takdirde, derneğin kapatılması için dava açılacak ve dava sonuçlanıncaya kadar dernek faaliyetinden men edilecektir.

4. Öğrenciler hakkında ihtar, tevbih, geçici ihraç ve kesin ihraç olmak üzere dört kademe üzerinden disiplin cezası uygulanacaktır.

5. Hakkında disiplin cezalarından herhangi birisi uygulanmış olan öğrencinin askerlik teclii kaldırılarak ve öğrenci, sevk tarihine tâbi tutulmadan derhal askere alınacaktır.

M. İlliyaz
TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E-2699

PROF. ULUÇAY 2.5.70
ŞİKÂYET ETTİ

RİLLİYET ANKARA, A.A.
Ankara Üniversitesi Fen Fa-
kültesi Fonksiyonlar Teorisi ve Ce-
bir-Geometri Kürsüleri Başkanı
Prof. Dr. Cengiz Uluçay, komünist
anarşistlerin çıkardıkları olaylar
yüzünden ilim yapılamadığını ile-
ri sürmüştür.

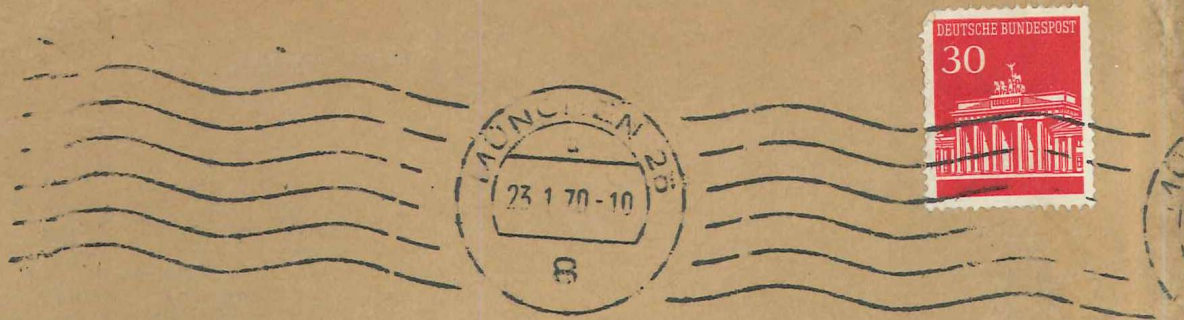
Prof. Cengiz Uluçay, Cumhur-
başkını, Senato ve Millet Meclisi
Başkanları, Genel Kurmay Başka-
nı ve Kuvvet Komutanları ile
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sek-
reterine gönderdiği telgrafta özet-
le şöyle demektedir:

«Dün, bu komünistler fakültede-
ki odanın kapısını kurşunlarla
parçalamışlar, içeriye girerek kü-
tüphanedeki kitapları yerlere at-
mışlar, masa ve çekmeceleri kıra-
rak ilmi evrakımı imha etmişler-
dir. Ayrıca sıkılan kurşunlarla
odanın duvarları da delik desik
edilmiştir.

Türk devletinin ve varlığının
yok olması hedef tutulan bu hare-
ketler, şimdiden durdurulmadığı
takdirde, yarın çok geç olacağını
saygılarımla arz ederim.»

İSGALCI

Drucksache zu ermäßigter Gebühr
Imprimés à taxe réduite
Printed papers at special reduced rate

A
R
S
I
V

Sayın
Ziyad Ebüzziya
Op. K. 440
Istanbul (Türkei)

M. Emircan
Forschungsinstitut
8 MÜNCHEN 26, Postfach 8
W. Germany